

Dojazdy do pracy w województwie kujawsko-pomorskim w świetle wyników NSP 2021

18.03.2024 r.

35,8%

Udział dojeżdżających do pracy w ogólnej liczbie pracowników najemnych w województwie kujawsko-pomorskim

W województwie kujawsko-pomorskim w 2021 r. do pracy poza gminę swojego zamieszkania dojeżdżało 247,1 tys. pracowników najemnych, co stanowiło 4,8% ogółu dojeżdżających w kraju. Wyjeżdżających do pracy było prawie dwa razy więcej niż przyjeżdżających – iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem wyniósł 0,47.

Wprowadzenie

Informacja o dojazdach do pracy jest wynikiem badania statystycznego z wykorzystaniem danych zebranych od respondentów w ramach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021) oraz danych pochodzących z rejestrów administracyjnych (Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Ministerstwa Finansów). Populacją wejściową dla badania dojazdów do pracy była zbiorowość pracowników najemnych (zatrudnionych). Zgodnie z przyjętą metodyką badania, uwzględnione zostały przepływy między gminami danego województwa i innych województw, w tym również między miastem i obszarem wiejskim we wszystkich gminach miejsko-wiejskich.

Poniżej przedstawiono najważniejsze definicje i pojęcia, które odnoszą się do prezentowanych zmiennych:

- **Dojeżdżający do pracy** to zatrudnieni, dla których gmina zamieszkania jest inna niż gmina, w której zlokalizowane jest ich miejsce pracy.
- **Wyjeżdżający do pracy** to zatrudnieni, którzy wyjeżdżają z gminy (powiatu/województwa) zamieszkania do innej gminy (powiatu/województwa), gdzie zlokalizowane jest ich miejsce pracy.
- **Przyjeżdżający do pracy** to zatrudnieni, którzy przyjeżdżają z gminy (powiatu/województwa) zamieszkania do innej gminy (powiatu/województwa), gdzie zlokalizowane jest ich miejsce pracy.
- **Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem** to stosunek liczby przyjeżdżających do pracy do liczby wyjeżdżających do pracy dla danej jednostki terytorialnej.

Dojeżdżający do pracy

Dojeżdżający do pracy to pracownicy najemni mieszkający w danym województwie, których miejsce pracy znajduje się poza granicami administracyjnymi ich gminy zamieszkania (wewnątrz województwa i poza jego granicami). W 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim do pracy poza gminę zamieszkania dojeżdżało 247,1 tys. pracowników najemnych. Było to niemal 3-krotnie mniej niż w województwie śląskim, gdzie liczba dojeżdżających do pracy była najwyższa wśród województw i ponad 2-krotnie więcej niż w województwie o najmniejszej liczbie dojeżdżających do pracy, tj. województwie podlaskim.

Pracownicy najemni (zatrudnieni) to:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej; do tej grupy należą również praktykanci i stażyści, którzy otrzymywali wynagrodzenie za pracę;
- osoby wykonujące pracę nakładczą (inaczej chałupniczą);
- osoby zatrudnione w rodzinnym gospodarstwie rolnym bądź rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem i jednocześnie otrzymujące za wykonywaną pracę ustalony zarobek lub dochód (niekoniecznie w formie pieniężnej)

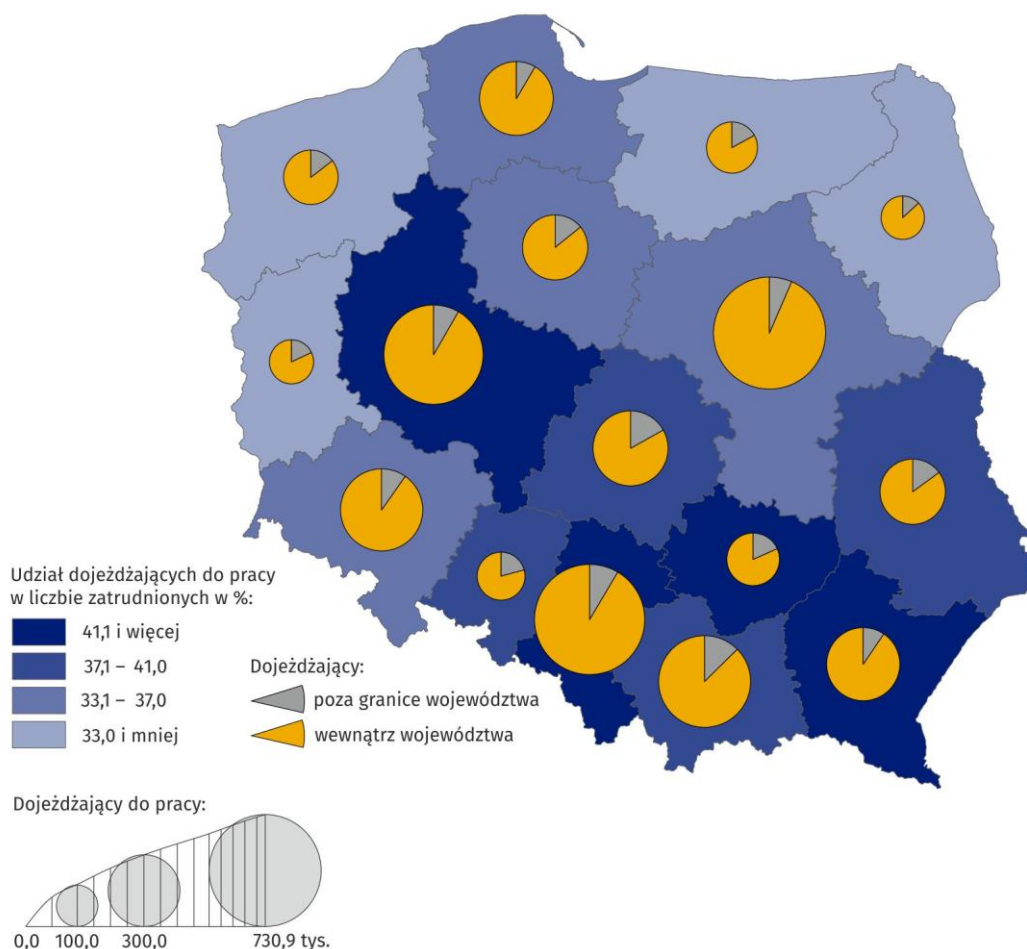
Tablica 1. Dojeżdżający do pracy według płci i miejsca zamieszkania w 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wewnątrz województwa	Poza granice województwa
Ogółem	247085	211925	35160
według płci			
Mężczyźni	135823	114409	21414
Kobiety	111262	97516	13746
według miejsca zamieszkania			
Miasta	85696	67124	18572
Wsie	161389	144801	16588

Podobnie jak w większości województw, wśród ogółu dojeżdżających do pracy w kujawsko-pomorskim, przeważały osoby zamieszkujące tereny wiejskie – stanowili oni 65,3% i było to więcej niż w Polsce o 6,8 p. proc. Wśród przemieszczających się w celach związanych z pracą w granicach województwa udział mieszkańców wsi wyniósł 68,3%. W przypadku dojazdów poza obszar województwa przeważali pracownicy najemni mieszkający w miastach – 52,8%.

Wśród ogółu dojeżdżających do pracy w kujawsko-pomorskim, przeważały osoby zamieszkujące tereny wiejskie – stanowili oni 65,3%

Mapa 1. Dojeżdżający do pracy w 2021 r.

Udział dojeżdżających do pracy w ogólnej liczbie pracowników najemnych w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 35,8%

W województwie kujawsko-pomorskim, tak jak we pozostałych województwach, na dojazdy do pracy częściej decydowali się mężczyźni. Ich odsetek przekraczał średni udział mężczyzn dojeżdżających do pracy w kraju (55,0% wobec 52,8% w kraju) i był najwyższy wśród wszystkich województw (na równi z województwem śląskim). Mężczyźni przeważali zarówno

wśród dojeżdżających do pracy na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, jak i poza jego granicami (odpowiednio 60,9% wobec 54,0% wewnątrz województwa).

Tablica 2. Dojeżdżający do pracy w województwie kujawsko-pomorskim według płci i grup wieku w 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	247085	135823	111262
w % ogółem			
24 lata i mniej	11,5	11,5	11,5
25 - 34	25,1	24,5	25,8
35 - 44	27,4	26,6	28,4
45 - 54	21,5	20,5	22,6
55 - 64	12,5	14,4	10,1
65 lat i więcej	2,0	2,5	1,6

Mężczyźni przeważali we wszystkich grupach wiekowych wśród dojeżdżających, w tym najbardziej w najstarszej (65 lat i więcej), gdzie stanowili 65,9%. Najmniejsza różnica pomiędzy mężczyznami a kobietami wystąpiła w grupie 45–54 lata, gdzie udział mężczyzn wyniósł 52,5%. Najczęściej dojeżdżającymi do pracy były osoby w wieku 35-44 lata, i tak wśród mężczyzn stanowili oni 26,6% dojeżdżających, a wśród kobiet 28,4%.

Najczęściej wybieranym miejscem pracy w województwie kujawsko-pomorskim była Bydgoszcz. W 2021 r. w celach zarobkowych dojeżdżało tu (zarówno z terenu województwa, jak i spoza jego granic) 38,8 tys. pracowników najemnych, tj. 17,0% wszystkich przyjeżdżających do pracy w kujawsko-pomorskich gminach. Wśród terenów wiejskich największym zainteresowaniem cieszyła się gmina Białe Błota (6,1 tys. pracowników najemnych). W ogólnej liczbie pracowników najemnych przyjeżdżających do pracy do gmin w województwie kujawsko-pomorskim udział pracowników najemnych w gminach miejskich wynosił 52,7%, a wiejskich – 22,5%. Miasta z gmin miejsko-wiejskich stanowiły miejsce pracy dla 16,7% przyjeżdżających, a obszary wiejskie z tych gmin dla 8,2%.

Wśród terenów wiejskich największym zainteresowaniem cieszyła się gmina Białe Błota (6,1 tys. pracowników najemnych)

Tablica 3. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą liczbą dojeżdżających do pracy w 2021 r.

Lokata	Gmina pracy	Rodzaj gminy	Dojeżdżający do pracy	
			ogółem	w % ogółu dojeżdżających do pracy w gminach województwa
1.	Bydgoszcz	miejska	38788	17,0
2.	Toruń	miejska	25811	11,3
3.	Włocławek	miejska	13100	5,7
4.	Grudziądz	miejska	8355	3,7
5.	Inowrocław	miejska	7274	3,2

Tablica 4. Wyjeżdżający do pracy poza granice województwa kujawsko-pomorskiego według płci i wieku w 2021 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
35 - 44	22,5	24,4	19,7
45 - 54	16,3	18,0	13,6
55 - 64	11,4	12,2	10,1
65 lat i więcej	4,1	3,6	4,7

W 2021 r. struktura płci pracowników najemnych wyjeżdżających do pracy z kujawsko-pomorskiego zasadniczo nie odbiegała od obserwowanej w kraju. Na wyjazdy do pracy poza województwo zamieszkania częściej decydowali się mężczyźni. W analizowanym roku stanowili oni 60,9% (w Polsce 58,6%) ogółu pracowników najemnych wyjeżdżających do pracy poza województwo kujawsko-pomorskie.

W strukturze wyjeżdżających do pracy blisko połowę stanowili pracownicy najemni pochodzący z gmin wiejskich (47,6%). Udział wyjeżdżających z gmin miejskich sięgał 21,7%. Niższy był udział wyjeżdżających z obszarów wiejskich gmin miejsko-wiejskich (17,7%) oraz miast z tych gmin (13,0%).

Tablica 5. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2021 r.

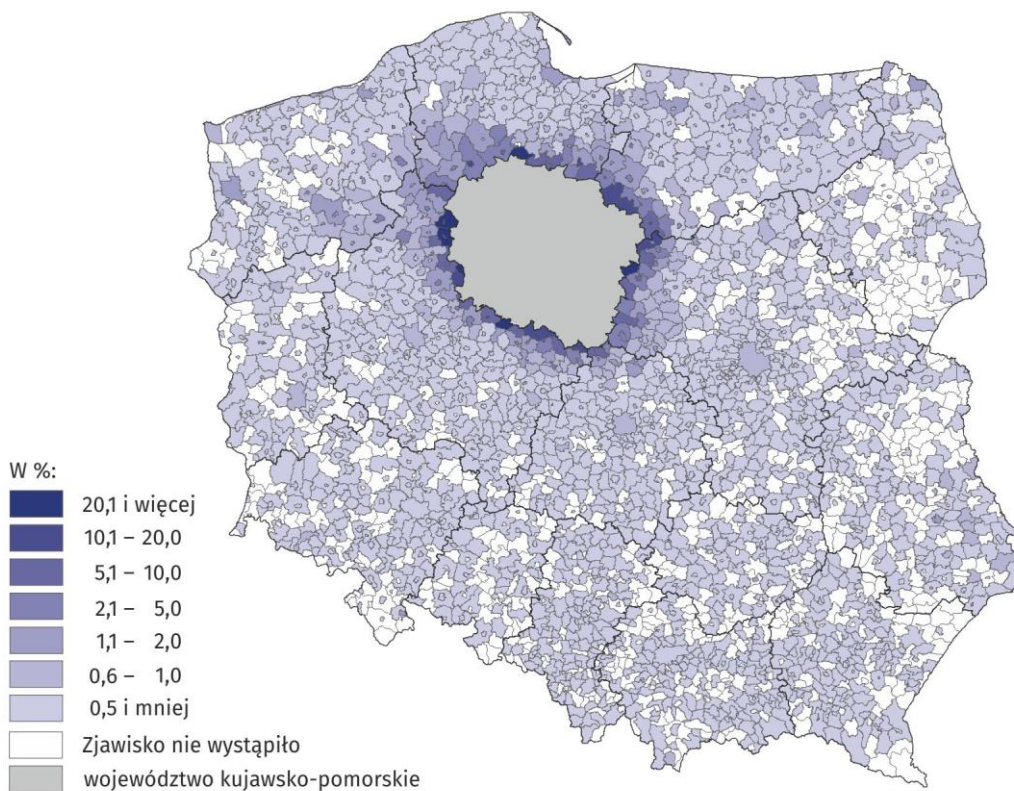
Lokata	Gmina zamieszkania	Rodzaj gminy	Wyjeżdżający do pracy	
			ogółem	w % ogółu wyjeżdżających do pracy z gmin województwa
1.	Bydgoszcz	miejska	13851	5,6
2.	Toruń	miejska	10014	4,1
3.	Białe Błota	wiejska	5688	2,3
4.	Inowrocław	miejska	5498	2,2
5.	Włocławek	miejska	4745	1,9

Pracownicy najemni wyjeżdżający do pracy poza granice województwa kujawsko-pomorskiego kierowali się głównie do dużych miast. Najczęściej decydowali się na wyjazd do pracy na terenie Warszawy (7,0 tys. osób, tj. 20,0%). Licznie wyjeżdżali też do Poznania (2,7 tys. osób), Gdańska (2,1 tys. osób) czy Wrocławia (1,2 tys. osób).

Tablica 6. Gminy z największą liczbą przyjeżdżających do pracy z województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 r.

Lokata	Gmina pracy	Rodzaj gminy	Województwo pracy	Liczba przyjeżdżających do pracy z gmin województwa	W % ogółu przyjeżdżających do pracy z województwa
1.	Warszawa	miasto stołeczne	Mazowieckie	7044	20,0
2.	Poznań	miejska	Wielkopolskie	2720	7,7
3.	Gdańsk	miejska	Pomorskie	2059	5,9
4.	Wrocław	miejska	Dolnośląskie	1212	3,4
5.	Chojnice	miejska	Pomorskie	1055	3,0

Mapa 3. Wyjeżdżający do pracy z województwa kujawsko-pomorskiego według gmin^a w 2021 r.

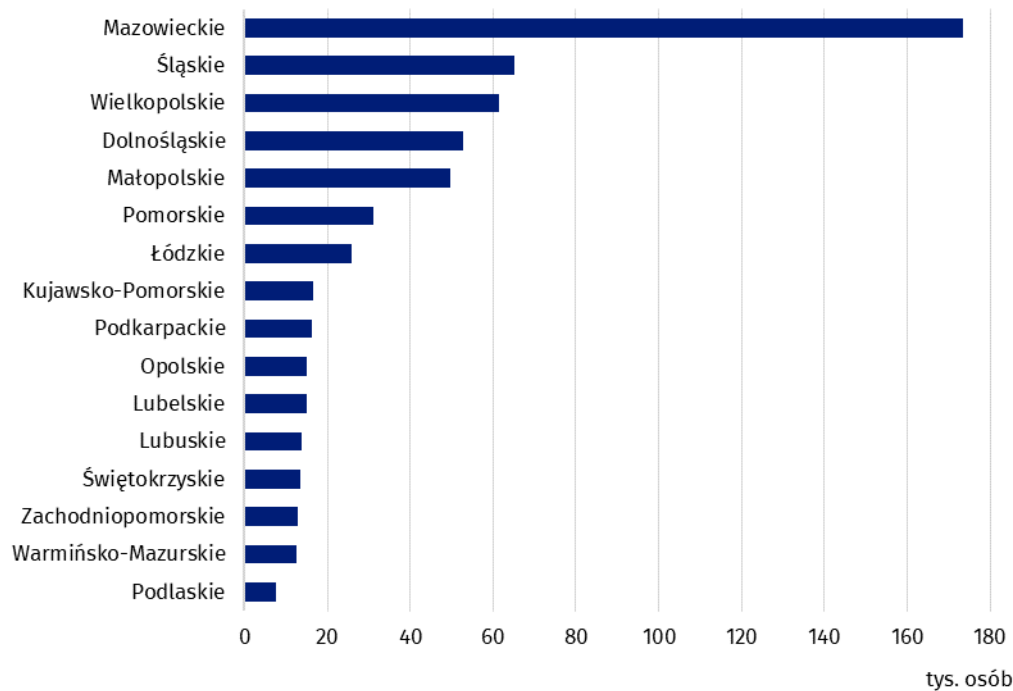

a Z uwzględnieniem podziału na miasto i obszar wiejski w gminach miejsko-wiejskich.

Przyjeżdżający do pracy

Przyjeżdżający do pracy to pracownicy najemni, którzy przyjeżdżają z województwa swojego zamieszkania do innego województwa, gdzie jest ich miejsce pracy. W 2021 r. do pracy w województwie kujawsko-pomorskim przyjeżdżało 16,5 tys. pracowników najemnych z innych województw (2,8% w skali kraju).

Wykres 1. Przyjeżdżający do pracy do województw w 2021 r.

W 2021 r. do pracy w województwie kujawsko-pomorskim przyjeżdżało 16,5 tys. pracowników najemnych z innych województw

Przyjeżdżający z miast stanowili 51,3% (w Polsce 55,3%). W zbiorowości przyjeżdżających do pracy wyższy udział mieli mężczyźni (62,1%). W kraju ich udział był tylko nieco mniejszy (58,6%).

Tablica 7. Przyjeżdżający do pracy spoza województwa według płci i wieku w 2021 r.

Grupy wieku	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	16501	10250	6251
w % ogółem			
24 lata i mniej	12,8	10,8	15,9
25-34	28,2	25,9	32,0
35-44	25,9	27,0	24,1
45-54	17,8	19,0	15,9
55-64	11,6	13,1	9,2
65 lat i więcej	3,6	4,1	2,9

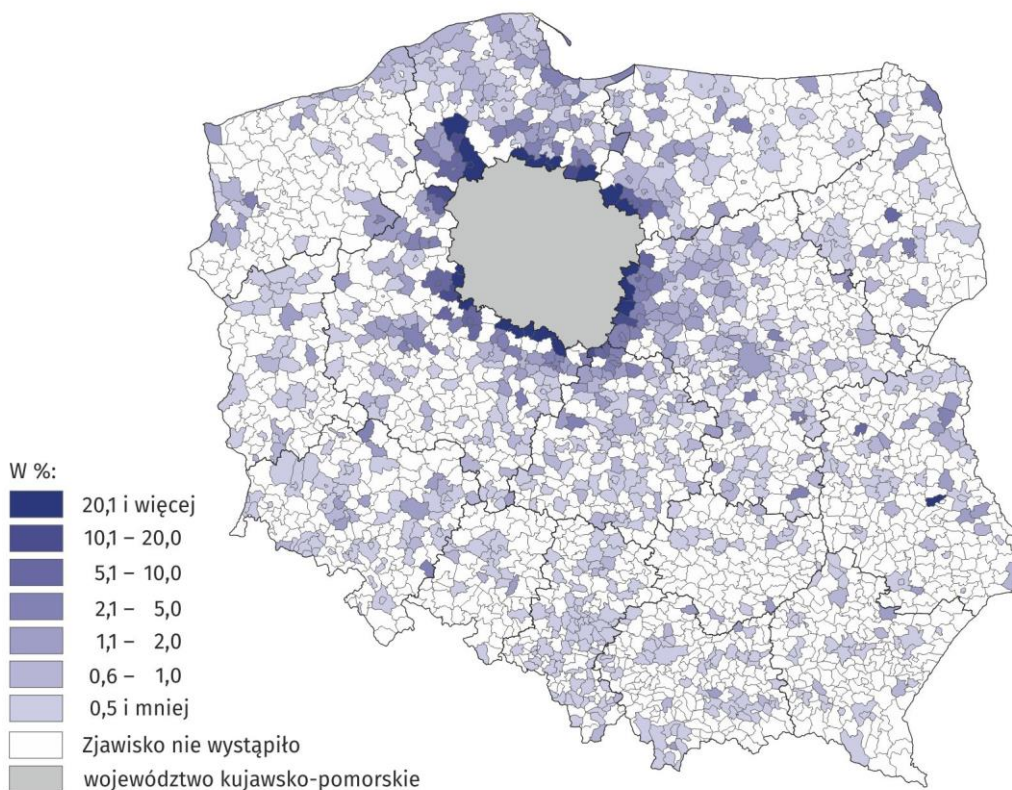
Struktura przyjeżdżających do pracy do województwa kujawsko-pomorskiego, ze względu na kryterium wieku, była zbliżona do obserwowanej w kraju. Największy udział stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (4,7 tys. osób) i 35-44 lata (4,3 tys.).

Tablica 8. Gminy z największą liczbą wyjeżdżających do pracy do województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 r.

Lokata	Gmina zamieszkania	Rodzaj gminy	Województwo zamieszkania	Liczba wyjeżdżających do pracy na terenie województwa	W % ogółu przyjeżdżających spoza województwa
1.	Warszawa	miasto stołeczne	Mazowieckie	540	3,3
2.	Gdańsk	miejska	Pomorskie	375	2,3
3.	Poznań	miejska	Wielkopolskie	360	2,2
4.	Chojnice	miejska	Pomorskie	311	1,9
5.	Wyrzysk – obszar wiejski	miejsko-wiejska	Wielkopolskie	279	1,7

Biorąc pod uwagę strukturę przyjeżdżających do pracy z gmin zamieszkania, należy zauważyć, że największy odsetek przyjeżdżających do pracy do województwa kujawsko-pomorskiego wyróżniał gminy położone w województwie pomorskim i wielkopolskim, m.in. Osieczna (powiat starogardzki), Orchowo (powiat słupecki), Mieleszyn (powiat gnieźnieński).

Mapa 4. Przyjeżdżający do pracy do województwa kujawsko-pomorskiego według gmin^a w 2021 r.

a Z uwzględnieniem podziału na miasto i obszar wiejski w gminach miejsko-wiejskich.

Iloraz przepływów

O stosunku liczby przyjeżdżających do pracy w danej gminie i liczby osób wyjeżdżających do pracy z tej gminy informuje iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem. W 2021 r. nadwyżkę przyjeżdżających nad wyjeżdżającymi odnotowano w pięciu województwach. Najwyższy wskaźnik odnotowano w województwie mazowieckim, gdzie liczba

W 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim iloraz przepływów wyniósł 0,47

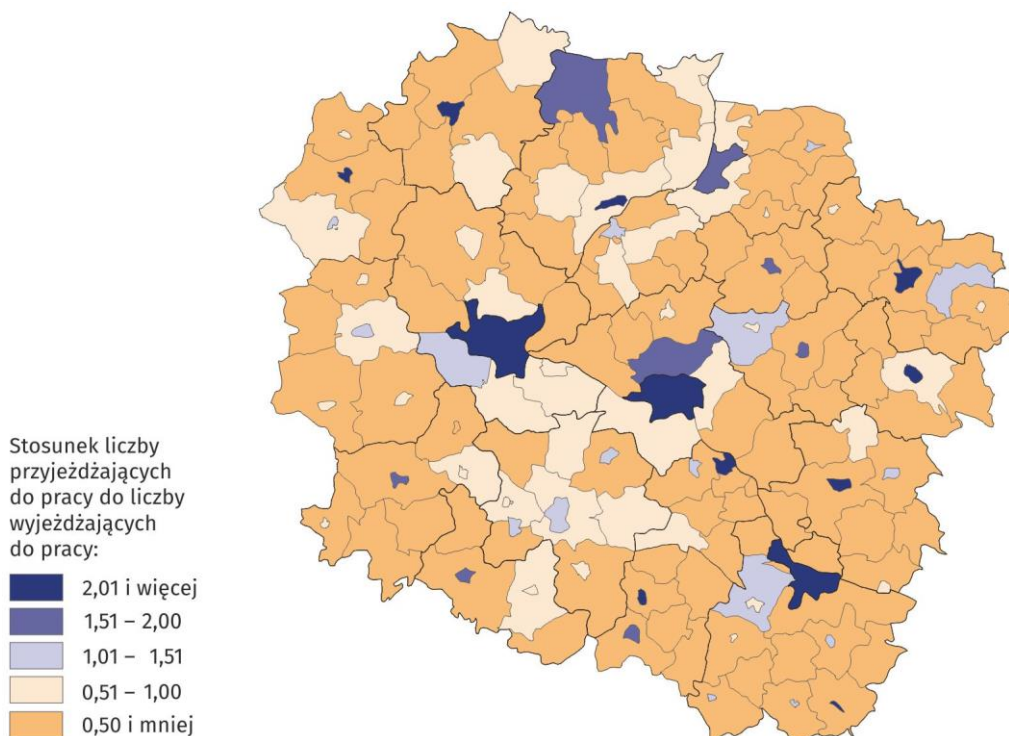
przyjeżdżających prawie 4-krotnie przewyższała liczbę wyjeżdżających. W województwie kujawsko-pomorskim wskaźnik wyniósł 0,47.

Tablica 9. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2021 r.

Lokata	Gmina	Rodzaj gminy	Powiat	Iloraz przepływów
1.	Brodnica	miejska	Brodnicki	3,83
2.	Sępólno Krajeńskie – miasto	miejsko-wiejska	Sępoleński	3,16
3.	Bydgoszcz	miejska	M. Bydgoszcz	2,80
4.	Włocławek	miejska	M. Włocławek	2,76
5.	Tuchola – miasto	miejsko-wiejska	Tucholski	2,66

Analiza ilorazu przepływów związanych z zatrudnieniem w ujęciu gminnym wskazuje, że nadwyżkę przyjeżdżających do pracy nad wyjeżdżającymi w tym celu poza granice gminy zamieszkania w 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowało w 36 spośród 179 jednostek administracyjnych, tj. 20,1%. Większość w tej grupie (83,3%) stanowiły miasta. Największą wartością ilorazu przepływów wyróżniła się gmina miejska Brodnica, gdzie liczba przyjeżdżających do pracy była prawie 4-krotnie większa od liczby wyjeżdżających.

Mapa 5. Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według gmin^a w 2021 r.

a Z uwzględnieniem podziału na miasto i obszar wiejski w gminach miejsko-wiejskich.

Najniższą wartość ilorazu przepływów odnotowano w gminie wiejskiej Świekatowo, gdzie na 1 przyjeżdżającego przypadło przeszło 12 wyjeżdżających w celach zarobkowych.

Tablica 10. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2021 r.

Lokata	Gmina	Rodzaj gminy	Powiat	Iloraz przeptywów
1.	Świekatowo	wiejska	Świecki	0,08
2.	Skępe – obszar wiejski	miejsko-wiejska	Lipnowski	0,11
3.	Lubraniec – obszar wiejski	miejsko-wiejska	Włocławski	0,11
4.	Radzyń Chełmiński – obszar wiejski	miejsko-wiejska	Grudziądzki	0,13
5.	Sępólno Krajeńskie – obszar wiejski	miejsko-wiejska	Sępoleński	0,14

***

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Bydgoszczy
Dyrektor dr Wiesława Gierańczyk
Tel: 52 366 93 90

Rozpowszechnianie:
Zespół do spraw obsługi mediów
Tel: 539 671 457, 532 457 701

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 539 671 457
e-mail: media_USBDG@stat.gov.pl

bydgoszcz.stat.gov.pl

@BYDGOSZCZ_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Dojazdy do pracy w świetle wyników NSP 2021](#)

[Macierz przepływów ludności związanych z zatrudnieniem – NSP 2021](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BDL – Narodowe Spisy Powszechne](#)